

LIEPUPES KULTŪRAINAVA

1. Ainavas struktūras raksturojums

Ainavas struktūru nosaka Liepupes ieleja un tai pieguļošie priežu meži un lauksaimniecībā izmantojumās zemes. Liepupes ielejā vai tās tiešā tuvumā ir izvietojušies daudzi kultūrvēsturiskās ainavas elementi.

2. Ainavas raksturojums un attīstība

2.2. Ainavas bioloģiskās daudzveidības raksturojums

Kultūrainavas bioloģiskā daudzveidība ir saistīta ar Liepupi un tās ieleju. Liepupē ir sastopama viena no ainavu ekoloģiskā plāna izstrādāšanas indikatorsugām – nēģis.

2.3. Ainavas estētiskās un kultūrvēsturiskās vērtības

Ainavas estētiskais novērtējums:

Ainava ar vidēju estētisko vērtību, kas saistīta ar Liepupi un skatu no Rīgas – Tallinas šosejas uz Liepupes ieleju un Liepupes luterāņu baznīcu.

Ainavas kultūrvēsturiskais novērtējums:

Ainavas kultūrvēsturisko vērtību nosaka Liepupes ielejas ainava, kas vizuāli un funkcionāli ir saistīta ar tās krastos esošo Liepupes muižas kompleksu, Liepupes baznīcu ar mācītājmuižu un Liepupes pilskalnu.

- **Liepupes muiža:** Skaists, labi saglabājies muižas komplekss. Kopumā Liepupes kungu māja autentiskuma pakāpes, neskartības un saglabāto apdares detaļu ziņā ir pati "īstākā" un piesātinātākā no visām Vidzemes baroka laika muižu dzīvojamajām ēkām. Labi saglabājies skaists muižas parks, lielā kalpu māja, vāgūzis, aleja. Skaists, labi saglabājies muižas komplekss, labi reprezentē vietas telpisko struktūru, turklāt apdzīvotās vietas Liepupes centrālais objekts ir muižas komplekss, ap kuru veidojusies pārējā apbūve.
- **Liepupes mācītājmuiža** – Liepupes mācītājmuiža atrodas blakus Liepupes luterāņu baznīcai. Saglabājies kungu nams – vienstāva koka ēkā. Skaista, sakopta apkārtnē, kopā ar baznīcu veido labu ansambli, vietai piemīt patīkama aura.
- **Liepupes luterāņu baznīca** (1783). Baznīca piesaista uzmanību ar savu netradicionālo plānojumu, kurā dominē šķērsvirziena akcents. Tas panākts, galveno ieeju un zvanu torni novietojot celtnes platākajā pusē. Tādējādi iegūta plaša draudzes telpa ar pretī ieejai iebūvētu altārkanceli, no kuras sprediķojot mācītājs it kā atrodas dievlūdzēju vidū.

2.4. Ainavas sociālekonomiskā nozīme

⇒ Kultūrainava un tās elementi ir nozīmīgs tūrisma resurss, jo caur to iet Rīgas – Tallinas šoseja.

2.5. Vispārējās tendences ainavu struktūras attīstībā un to ietekmējošie faktori

Ainavu struktūras vispārējās attīstības tendences:

- Apbūves intensitātes palielināšanās un tās uzvirzīšanas kultūrvēsturiskajiem ainavas elementiem.
- Liepupes palieņu pļavu aizaugšana.

2.6. Ainavu vai ainavu elementu pašreizējais aizsardzības režīms un tā ietekme uz ainavu izmantošanu un apsaimniekošanu

Pašreiz kultūrainavas ietilpst ZVBR ainavu aizsardzības zonā.

Valsts un vietējās nozīmes kultūras pieminekļi ir:

Liepupes ielejas ainava, Liepupes muižas komplekss (Valsts aizsardz. Nr 6441-6445, 389-3892 valsts nozīmes), Liepupes baznīcas ar mācītājmuižu (Valsts aizsardz. Nr 6447, valsts nozīmes) un Liepupes pilskalns (Valsts aizsardz. Nr 2460, valsts nozīmes).

2.7. Vēlamā ainavu struktūra un tās elementu attīstība

Saglabāt Liepupes ielejas atklātumu un pieejamību. Muižu kompleksu, baznīcas un pilskalna akcentēšana kā ainavas telpas dominantes. Vizuālo saikņu ar upi saglabāšana un ainavas izkopšana krastu joslā.

2.8. Priekšlikumi ainavas izmantošanai un apsaimniekošanai

1. Rekreācijas ainavas veidošana, saglabājot un akcentējot vēsturiskās vērtības.
2. Mazināt komerciālās un apkalpes objektu vizuālo ietekmi ainavā, īpaši skatos no pieminekļiem.

3. Priekšlikumi ZVBR zonējumam

Visa kultūrainava iekļaujama ZVBR ainavu aizsardzības zonā.